

До Директора на РИОСВ – Велико Търново -
г-жа Цонка Христова
До Кмета на община Павликени -
г-н Емануил Манолов
копие до:
Министър на околната среда и водите -
г-н Борислав Сандов
копие до:
Областен Управител - област Велико Търново-
г-жа Людмила Илиева

СТАНОВИЩЕ

от “Сдружение за развитие на Горна Липница” – с. Горна Липница, община Павликени
ул. „32-ра“ № 11, <http://www.gornalipnitsa.com/>, e-mail: palov@abv.bg

Относно:

Доклад за оценка на въздействието върху околната среда на Инвестиционно предложение “Изграждане на логистична и складова база за каменна фракция, цех за производство на каменна вата, енергоизточник за нуждите на производството, сграден фонд и площадки за находище Върбовка”, с. Върбовка, община Павликени, област Велико Търново”

Уважаеми госпожи и господа,

С настоящото становище отхвърляме представения Доклад за оценка на въздействието върху околната среда на Инвестиционно предложение “Изграждане на логистична и складова база за каменна фракция, цех за производство на каменна вата, енергоизточник за нуждите на производството, сграден фонд и площадки за находище “Върбовка”, с. Върбовка, община Павликени, област Велико Търново” (ДОВОС).

С настоящото становище изискваме от Регионалната инспекция по околната среда и водите - Велико Търново да отхвърли представения ДОВОС, както и неодобряване осъществяването на инвестиционното предложение. Мотивите ни за това са следните:

1. При провеждане на общественото обсъждане на горесцитирания доклад бяха нарушени изискванията на чл.17 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда. От една страна, към момента на провеждане на общественото обсъждане на интернет страницата на РИОСВ не бяха достъпни приложенията към представения ДОВОС, сред които и Приложение № 17 от съществено значение за получаване на информация за технологията за почистване на димните газове. От друга страна, голяма част от засегнатата общественост, желаеща да участва в общественото обсъждане на инвестиционно намерение с евентуално бъдещо огромно въздействие върху региона, не беше допусната в залата поради наложени пандемични мерки. В случая застрашените се оказаха застрашаващи.
2. Обектите, които ще бъдат изградени в резултат на инвестиционното предложение се намират в непосредствена близост до с. Върбовка – 1.5-2 км.

източно, на 3.3 км от с. Димча, както и на по-малко от десет километра от два общински центъра – Павликени и Сухиндол. В представения на обсъждане доклад по никакъв начин не е доказана липсата на опасност от замърсяване и увреждане на околната среда. В резултат на процесите на доставяне, складиране и горене на тонове отпадъци ежедневно в планирания за изграждане собствен енергоизточник без съмнение ще е налице замърсяване на въздуха, почвите и водите в околните населени места. Нещо повече, продължителното функциониране на подобно съоръжение ще доведе до трайно увреждане на околната среда, т.е. влошаване качеството на живот на хората, до обедняване на биологичното разнообразие или до затруднено възстановяване на природните екосистеми. Не на последно място, не е изключена опасността от настъпване на голяма авария в планираната за изграждане инсталация. Ето защо, смятаме, че в случая е налице хипотезата на чл.19 ал. 2 т. 6 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, съгласно която компетентният орган не одобрява осъществяването на инвестиционното предложение в случаите, когато са налице обстоятелствата на чл.99б, ал.7 от ЗООС, а именно: *решение за неодобряване на инвестиционно предложение се издава, когато въз основа на информацията и оценката по ал. 1 в процедурата по ОВОС се установи, че поради местоположението на предприятието/ съоръжението инвестиционното предложение ще окаже значително отрицателно въздействие върху околната среда и/или човешкото здраве.* Всяко друго решение би означавало хазарт с живота и здравето на десетки хиляди хора, живеещи в близост до планираните за изграждане съоръжения.

3. Не са убедителни и задълбочени посочените в представения доклад /стр.141 и сл./ заключения относно климатичните особености на региона. Не се отчита потенциалния неблагоприятен ефект от работата на инсинератора при взаимодействие със специфичните климатични и географски особености на региона: т.напр. типичните за Дунавската равнина умерени и силни ветрове, които биха способствали за бързо разпространение на отделените от процесите на изгаряне газове на разстояние от десетки километри, което би застрашило от замърсяване въздуха на Павликени, Сухиндол и множество села в района, макар и разположени на известно разстояние от общинските центрове. Известно е, че при ниско атмосферно налягане през зимата в района на Павликени се образуват дълготрайни мъгли, които обгръждат като купол града и околните села. Остава неясно по какъв начин ще си взаимодействат мъглите и димните газове, отделяни при извършването на горене на отпадъци. В този смисъл резонно е да смятаме, че действителността от други градове /София, Пловдив и т.н./, която досега виждахме само по телевизията, ще се превърне в наша действителност също.
4. На проведеното “обществено” обсъждане останаха неясни отговорите на редица важни въпроси, сред които: по какви пътища ще се движат приблизително 50 тира на ден, които доставят отпадъци за двата парни котела като всеки от тях изгаря по 28 тона на час или 580 тона на ден гориво RDF (Refuse Derived Fuel, гориво добито от отпадък); от къде ще се събират тези отпадъци; какво ще се случва с с негоримия остатък, за който в доклада е посочено само: "Генерираните отпадъци ще се третират, съгласно действащото законодателство и най-добрите налични практики, от фирми, притежаващи съответните разрешителни съгласно Закона за управление на отпадъците"; с колко камиона на ден да очакваме тези отпадъци да бъдат извозвани някъде другаде; какво ще е замърсяването на въздуха от този ежедневен трафик, защото никой не може да

ни убеди, че подобно замърсяване няма да има; какво ще се случи с пътищата от общинската и републиканската пътна мрежа в региона, повечето от които са в плачевно състояние от години; от къде ще се осигурява водата за функционирането на парните котли при положение, че районът от години страда от безводие и част от селата в общината са на воден режим, нелепо звучи твърдението на представителя на инвеститора, че необходимата вода ще се осигурява от събиране на дъждовна вода; как биоразнообразието в региона на инвестицията няма да бъде унищожено, а според доклада експлоатацията ще доведе единствено до напускане на видовете, които го обитават и намиране на подходящи условия в съседни местообитания. Питаме се дали по същия начин няма да се оттегли и живота в Павликенския край?

5. Категорично отказваме да се съгласим с твърдяното в т. 10.2 от ДОВОС, че няма никаква вероятност да бъдат засегнати обекти на културноисторическото наследство по време на строежа и експлоатацията. Находището на суровината от базалт представлява възвишението Камъка в землището на село Върбовка, където по исторически данни се смята, че в миналото е имало крепост и манастир. Установено е също, че в тази местност има следи от голямо късноантично селище, заобикалящо цитаделата. То обхваща голяма част от терена, предназначен за настоящото инвестиционно намерение. В този смисъл е налице нарушение на ЗКН и Наредба № Н-00-0001 от 2011 г. за извършване на теренни археологически проучвания. Извън това си задаваме въпроса: какво да отговорим на тези, които идват след нас, когато ни попитат защо сме позволили унищожаване на историческото ни наследство?
6. Липсата на визионерство при вземане на решения и утвърждаване на политики се оказва глобален проблем: видно е както на национално, така и на локално ниво. Смятаме, че в конкретния случай не се отчитат спецификите на региона и силните му страни като: плодородна земя, чист въздух и вода, исторически находки, туристически интерес. Вместо да се работи в посока развитие на наличното и даденостите на Павликенския край виждаме действия в обратна посока чрез разрешаването на подобни инвестиции, които без съмнение ще доведат до намаляване на потенциалите и ще застрашат живота и здравето на живущите тук.
7. Нашата визия за развитие на Горна Липница и региона, по която работим в последните над десет години е в пълен разрез с предлаганото инвестиционно предложение, но съответства на потенциалите на мястото и хората. Тъй като вярваме в политики и концепции, които вървят пред времето, а не просто го следват, виждаме бъдещето на този регион по следния начин: здрави и щастливи хора, населяващи красива и чиста земя, в която се развива биоземеделие, разширено участие на обществеността в процеса на вземане на решение, развитие на типичните за региона винопроизводство, животновъдство и пчеларство, отглеждане на цветя и храсти, културен, исторически и духовен туризъм, увеличаване на населението на селата с подобряване на възможностите за дистанционна работа, което би способствало за намаляване на населението в големите градове, развитие на спорта в региона, запазване на училищата и детските градини, подобряване на инфраструктурата в населените места и т.н.
8. На последно място бихме искали да напомним, че при вземане на управленски решения, които засягат бъдещето на голям брой хора следва да се направи преценка и баланс на интереси. Ето защо поставяме въпроса: кой следва да надделее в случая: общественият интерес или частният? На нас лично ни се струва, че отговорът може да бъде само един.